

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «*Французька мова і література, англійська мова, переклад*»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно),
перша – французька

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Практика перекладу
Викладач (-і)	Петрина Оксана Степанівна
Контактний телефон викладача	+380662988270
Е-mail викладача	oksana.petryna@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/5406
Консультації	Понеділок 15:00 (або на платформі zoom за лінком: https://us04web.zoom.us/j/3916551671?pwd=aDYrT0RZTnhHV1gyL3NCOXF5VjRrUT09)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення дисципліни є основні поняття, концепції, актуальні проблеми сучасного перекладознавства, а також прийоми, тактики та стратегії перекладу та особливості їх застосування при перекладі текстів різного стилю. Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно глибоко аналізувати текст оригіналу, знаходити в ньому проблемні, з огляду на переклад, одиниці, проводити зіставний аналіз першотвору і перекладу, оцінювати стилістичний баланс двох текстів, а також забезпечити студентів знаннями з теорії та практики сучасного перекладознавства і необхідним мінімумом англійської та української фахової термінології для здійснення усного та письмового перекладу фахових і художніх творів та проведення наукових досліджень у галузі перекладознавства.</p> <p><u>Ключові терміни:</u> лексико-семантичні та граматичні трансформації, редагування перекладу, методологія редагування перекладу, перекладацька помилка, перекладацька втрата, теоретичні аспекти перекладу, норми перекладу, оцінка якості перекладу, труднощі перекладу.</p> <p><u>Методи навчання:</u> Інтерактивна лекція, презентації, дискусії, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота.</p> <p><u>Методи контролю:</u> Інтерактивна лекція, дискусія, індивідуальне опитування, індивідуальні завдання</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є підготувати філологів-перекладачів для роботи з текстами публіцистичного та наукового змісту, ознайомити студентів з основними способами та особливостями перекладу прозових та поетичних творів, а також розвинути навички письмового та усного перекладу з англійської на українську мову та з української на англійську.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є</p> <ul style="list-style-type: none"> – формування перекладацької компетентності та специфічних навичок перекладацької діяльності; – засвоєння необхідних теоретичних та практичних знань, поглиблення знання англійської мови шляхом збагачення словникового запасу студентів спеціальною термінологією з технічних, юридичних, політичних, економічних та медичних галузей; – ознайомлення студентів з різними способами перекладу інтернаціоналізмів, реалій, власних назв, фразеологізмів, художніх засобів тощо. – висвітлення особливостей роботи редактора перекладу на всіх етапах роботи з текстом друготвору (з текстом перекладу). 	
4. Програмні компетентності	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. • Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. • Здатність працювати в команді та автономно. 	

- Здатність спілкуватися англійською мовою.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність проведення досліджень на належному рівні.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

Фахові компетентності:

- Здатність демонструвати знання сучасної наукової парадигми в галузі мовознавства і літературознавства, методологічні принципи і методичні прийоми лінгвістичного дослідження.
- Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства тощо; здатність вільно користуватися фаховою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- Здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати наукове теоретичне і прикладне дослідження в галузі філології.
- Здатність самостійно досліджувати сучасні мовознавчі та літературознавчі проблеми в синхронічному і діахронічному аспектах.
- Здатність аналізувати, реферувати, коментувати й узагальнювати результати наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних дослідників, використовуючи сучасні методики і методології.
- Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології.
- Здатність ефективно використовувати набуті лінгвістичні та методичні знання в практиці викладання англійської мови та літератури.

5. Програмні результати навчання

1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
2. Демонструвати належний рівень володіння державною та англійською мовами для здійснення письмової та усної комунікації, зокрема в професійному й науковому спілкуванні.
3. Застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.
5. Проявляти толерантність і повагу до іншого (раса, національність, релігія тощо).
6. Цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.
7. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
8. Здійснювати міжмовну і міжкультурну усну та письмову комунікацію, обмін інформацією в різних галузях шляхом перекладу різноманітних за змістом та жанром текстів англійською (іноземними) та українською мовами.
9. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
10. Чітко й аргументовано пояснювати сутність філологічних проблем та власну думку щодо них.
11. Здійснювати літературне редагування текстів різних стилів та жанрів.
12. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	—

семінарські заняття / практичні / лабораторні		30		
самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ви бірковий	
3	035 Філологія	2	В	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Лексико-семантичні та граматичні трансформації при перекладі. Особливості перекладу фахової лексики. Способи перекладу стилістичних засобів.			4	4
Тема 2. Переклад юридичних текстів з англійської мови на українську.			2	5
Тема 3. Переклад юридичних текстів з української мови на англійську.			2	5
Тема 4. Переклад текстів з економічних питань з англійської мови на українську.			2	5
Тема 5. Переклад текстів з економічних питань з української мови на англійську.			2	5
Тема 6. Переклад текстів медичного спрямування з англійської мови на українську			2	5
Тема 7. Переклад текстів медичного спрямування з української мови на англійську.			2	5
Тема 8. Особливості перекладу художньої літератури			4	6
Тема 9. Особливості перекладу поетичних творів.			2	4
Тема 10. Редакторський аналіз мови першотвору і перекладеного тексту. Лексико-синтаксичні аспекти редагування перекладів. Жанрово-стилістичні аспекти редагування перекладів. Типологія перекладацьких втрат			4	8
Тема 11. Усний переклад відеозаписів з англійської мови на українську.			2	4
Тема 12. Усний переклад відеозаписів з української мови на англійську.			2	4
ЗАГ.:			30	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. По закінченні курсу студенти отримують залік на підставі оцінок, отриманих на практичних заняттях. Максимальна кількість балів, яку студенти можуть отримати, відвідуючи практичні заняття – 100 балів (максимальний бал за кожне з 12 занять – 7 балів, за 14 та 15, які передбачають усний переклад – 8 балів). Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.			
Вимоги до письмових робіт	Письмові роботи планом не передбачені.			
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 14 практичних занять упродовж семестру, окрім першого заняття, яке є оглядовим і проводиться у			

	формі інтерактивної лекції. Максимальна кількість балів, яку студенти можуть отримати, відвідуючи практичні заняття – 100 балів (максимальний бал за кожне з 12 занять – 7 балів, за 14 та 15, які передбачають усний переклад, – 8 балів).
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Форма здачі (комбінована).

8. Політика навчальної дисципліни

Курс читається англійською мовою.

Максимальна кількість балів, яку студенти можуть отримати, відвідуючи практичні заняття – 100 балів (максимальний бал за кожне з 12 занять – 7 балів, за 14 та 15, які передбачають усний переклад – 8 балів). При виставленні **заліку** (максимум 100 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять. Не допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, а також списування та плагіат при виконанні письмових завдань. Студенти мають право відпрацювати пропущені практичні заняття у письмовій та усній формі.

Студенти, котрі навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням трьох письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf>

Порядок перезарахування результатів **неформальної освіти** в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udemu, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю № 2.

На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні індивідуальних письмових робіт.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати фідбек щодо якості викладання дисципліни <https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/5406>

Дотримання **академічної доброчесності** засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» [«Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»](https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/). Ознайомитися із положенням можна за покликанням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

9. Рекомендована література

1. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. Львів: Вища школа. Видавництво при Львів. Ун-ті, 1983.
2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури: граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2002. (*інтернет-ресурс: https://nmetau.edu.ua/file/karaban_posibnik_dovidnik_z_perekladu_nauk_tehn_lit.pdf*)
3. Карабан В'ячеслав, Мейс Джеймс Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. Вінниця: Нова книга, 2003.
4. Швачко С. О. Проблеми синхронного перекладу. Вінниця:Фоліант, 2004.
5. Шпак В. К. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти. Навч. Посіб. 2-е вид. Київ 2007.
6. Черноватий Л. М., Карабан В. І. Переклад англійської економічної літератури. Економіка США: Загальні принципи. Вінниця: Нова книга, 2005. (*бібліотека ФІМ*)
7. Некряч Т. С., Чала Ю. П. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів. Вінниця: Нова книга, 2008. (*бібліотека ФІМ*)
8. Науменко Л. П., Гордєєва А. Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську. Вінниця: Нова книга, 2011. (*бібліотека ФІМ*)
9. Літвіняк О. В. Збірник вправ для занять з усного перекладу: англо-українська мовна пара. Вінниця: Нова книга, 2019. (*бібліотека ФІМ*)
10. Genzler E. Contemporary Translation Theories. London and New York. Routledge, 1993.
11. Korunets, Іков. Theory and Practice of Translation. Vinnitsya: Nova Knyha Publishers, 2001. (*бібліотека ФІМ*)
12. Korunets I. V. Contrastive Typology of the English and Ukrainian Languages. Kyiv: Lybidpubl, 1995.
13. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Омелянчук О. О. Переклад англійської технічної літератури. / За редакцією Л. М. Черноватого і В. І. Карабана. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 296 с. (*бібліотека ФІМ*)
14. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Пенькова І. О., Ярощук І. П. Переклад англійської економічної літератури. Економіка США. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 416 с. (*бібліотека ФІМ*)
15. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Іванко Ю. П., Ліпка І. П. Переклад англійської юридичної літератури. Навчальний посібник. – 3-є видання., виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 656 с. (*бібліотека ФІМ*)
16. Yves Gambier, Luc van Doorslaer, *Handbook of Translation Studies*, Volume 1, John Benjamins Publishing Company Amsterdam / Philadelphia. <https://docplayer.net/6874233-Handbook-of-translation-studies.html>
17. Yves Gambier, Luc van Doorslaer, *Handbook of Translation Studies*, Volume 2, John Benjamins Publishing Company Amsterdam / Philadelphia. <http://www.ebooksz.net/2020/12/02/handbook-of-translation-studies-volume-123-and-4/>
18. Yves Gambier, Luc van Doorslaer, *Handbook of Translation Studies*, Volume 3, John Benjamins Publishing Company Amsterdam / Philadelphia. <http://www.ebooksz.net/2020/12/02/handbook-of-translation-studies-volume-123-and-4/>
19. Yves Gambier, Luc van Doorslaer, *Handbook of Translation Studies*, Volume 4, John Benjamins Publishing Company Amsterdam / Philadelphia. <http://www.ebooksz.net/2020/12/02/handbook-of-translation-studies-volume-123-and-4/>
20. Петрина О., Іванків О. Особливості використання перекладацької трансформації опущення при перекладі автобіографічних творів (на матеріалі перекладу твору Мей Маск «Жінка, в якій є план»). Нова філологія. – м. Запоріжжя, 2022. № 87. С. 52-58. – ІСІ

World of Journals, ICI Journals Master List. **Index Copernicus**. <http://novafilohiia.zp.ua/index.php/new-philology/issue/view/22/18>
21. Петрина О. С., Цюцюра Д. Р. Особливості перекладу фразеологічних одиниць економічної галузі. Нова філологія. – м. Запоріжжя, 2021. № 84. С. 193-199. – ICI World of Journals, ICI Journals Master List **Index Copernicus** <http://novafilohiia.zp.ua/index.php/new-philology/article/view/679>

Викладач Петрина О. С. доцент кафедри англійської філології